

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 85.

Duh teme.

Ikonoklasti zgodovinskega spomina so vstali iz grobov. Na kulturnem Dunaju so se oglašili, oblečeni v uniforme c. kr. policajev in preganjajo s srednjeveškim fanatizmom največje umotvore.

Kar se je zgodilo sedaj na Dunaju, lani pa v Pragi s Suchardovimi in Rodinovimi kipi, je nad vse značilno za duha, ki vlada v merodajnih krogih in naravno je, da so vsi kulturni elementi nastopili odločno proti temu vandalizmu.

Dunajska policija je namreč celi vrsti knjižotrocev in trgovcev z umetninami zaukazala, da morajo odstraniti iz svojih izložb umetniške reprodukcije znamenitih, svetovnoslavnih umotvorov. L. Kranach, Tizian in Rubens so postali žrtve policijskega preganjanja. To so umetniki, katerim se klanja ves kulturni svet, njihovi umotvori spadajo med najlepša dela svetovne umetnosti, veljajo za največje in najlepše pojave človeškega duha. In te umotvore je dunajska policija proglasila za nenavne in izsilila njih odstranjenje iz izložb.

»Sittlichkeitsschüfflerji« so v Nemčiji in tudi v Avstriji že storili marsikak atentat na umetnost, ali kaj tako brutalnega, kakor sedaj na Dunaju, še nismo doživeli. Čudno je to, da stoji zdaj inteligenten človek s čistimi čuvstvi pred umotvorom, dočim sprete klerikalca pred takimi umotvori vedno nečista čuvstva in mu šinejo v glavo samo umazane misli. Farizejstvo je pač neločljivo od klerikalizma.

Tudi najnovejše preganjanje umetnosti na Dunaju je sad klerikalnih vplivov. Značilno pa je posebno, da se je to moglo zgoditi na Dunaju, ki vendar hoče biti središče in ognjišče vse kulture v habsburški državi. Lepo kulturno središče, kjer vladajo barbarski ikonoklasti.

Ta duh, ki je zdaj na Dunaju provzročil opisani skandal, o katerem poročajo svetovni listi z največjim ogorčenjem, ta kulturi in umetnosti sovražni duh poznamo tudi pri nas. Ni pozabljeno, da je škof Jeglič pokupil vso prvo izdajo Cankarjevih pesmi in jo sežgal in ni pozabljeno, kako je nastopil proti muzi na Prešernovem spomeniku. Dunajski slu-

čaj nam kaže, kako se širi duh teme po državi in kako skuša ubijati kulturo. Ti dogodki so dokumenti kulturne sovražnosti klerikalizma in zato velikega pomena za vso javnost, zakaj iz njih se vidi nevarnost, ki preti kulturi in civilizaciji v tej državi.

Gibanje v železničarski organizaciji.

V zadnjem času opazamo, da se na južni železnici vse živo giblje. Ne mine dan, da ne bi čitali v listih o zborovanju na jugu ali severu. Treba je torej, da se tudi mi nekoliko pečamo s tem pojavom. Da bi to gibanje prav umeli, moramo poseči nekoliko dalje v zgodovino naših železnic in njih osobja.

Ni je na svetu stroke, ki bi bila v zadnjih desetih letih tako napredovala kakor železnice. In ako pravi stari pregovor, da bode dandanes imel skoro vsak kmet cesto do svojega zelnika, to je na drugi strani pač res, da bi danes vsaka vas že rada imela svojo železnico. Množijo se železnice in množi se tudi stan železničarjev, ki šteje danes že približno pol milijona oseb. Promet na posameznih železnicah rase od dne do dne; ž njim pa rase ne samo število osobja, ampak tudi njegova odgovornost in težkoče te skrajno odgovorne službe. Tisti idilski časi, ko so železniški uradniki po nočni službi še lahko gojili različne športe, so minili že davno in vsak nov vozni red prinaša večje število vlakov in s tem več napornega dela. Mnogoštevilni slučajni nesreči so napotili še celo našo tako potrpežljivo vlado, da je četiriindvajseturno službo popolnoma prepovedala, ne morda od prevelike skrbi, da bi si železničarji ne pokvarili svojega dragocenega zdravja, ampak v prvi vrsti radi tega, ker je celo pravosodje priznalo, da je železničar tudi človek in da ga ne moreš kaznovati, ako po dvajseturni službi zakrivi nesrečo. Seveda so si znale železnice hitro pomagati iz zagate. Pomnožile so sicer, toda samo nekoliko svoje osobje, v mnogih krajih pa uvele nov služben red, kakršnega so sposobni le ljudje, ki smatrajo človeka za boljši stroj. Uvele so še mnogo slabše službe, kakor n. pr. 6 ur službo, 6 ur prosto;

12 ur prosto itd. Dočim železnice skrbno pazijo, da zadostijo vsem zahtevam vlade, in pridno nabavljajo nove stroje in vozove, razširjajo postaje in polagajo nove tire, pozabile so popolnoma na tiste činitelje, ki vzdržujejo ves promet, namreč na svoje uslužbence. V merodajnih krogih menda so mnenja, da je le treba uslužbence vedno naganjati, da vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti — pravice brezpravni železničar tako ne potrebuje, saj posamezna ravnanja vestno pazijo na to, da se železničar ne preobije in da ne postane morda celo socialni demokrat. V prejšnjih časih s svojo usodo vsaj nekoliko zadovoljni železničar, prijadral je zbog te prevelike skrbi za svoj obstoje danes srečno tja, da je postal iz poprej najbolje plačanega danes najslabše plačan uslužbenec.

Železničarji so se uverili, da je le v slogi moč, in ustanovili so že pred dvajsetimi leti na Dunaju društvo železniških uradnikov. Dasi se je prvi poskus organizirati uradništvo ponesrečil, kajti železniške uprave so takoj opazile v organizaciji veliko nevarnost za svoje samovoljno postopanje in tekem par dni razkropile ustanoviteljne na vse četiri strani, vendar je ideja ostala. Tudi to nasilno sredstvo ni dosti pomagalo, da, pomagalo je ravno v nasprotnem zmislu, kajti misel organizacije se je zanesla ven na prago, v osrednjem vodstvu pa so se dvignili drugi, ki so skrbno gojili mlado organizacijo. In četudi uprave niso nikdar prenehale pritiskati na organizacijo, raslo je društvo od dne do dne tem hitreje, čim brutalneje so uprave postopale s svojimi uslužbenci. Danes šteje to društvo že nad 7000 članov. S časom so se odeepili od tega društva Čehi in Poljaki ter ustanovili svoje društvo, tako v Pragi »Društvo českých železniških uradnikov« in v Lvovu »Društvo poljských železniških uradnikov«, tako da je danes že nad 12.000 uradnikov združenih v organizaciji. To razdruženje pa je imelo navzlic temu, da se vsa ta društva ne razločujejo v ničemer kot v poslovnem jeziku, vendar toliko slabe posledice, da so hodile vsako svojo pot in včasih neposredno eno proti drugemu agitirali. Nasprotstvo se je poostrišlo leta 1905., ob pasivni resistenci, to pa zato, ker je buknila resistenca tako nenadoma, da je dunajsko osrednje

društvo našla popolnoma nepripravljeno, kakor je bila sploh cela akcija prehitro in premalo premišljeno uprizorjena. Poleg uradnikov so se organizovale tudi druge vrste, kakor strojevodje, železniški mojstri, sprevodniki itd. Ta slednja društva so pa v prvi vrsti imela samo namen podpirati svoje člane gmotno ter so se začela šele v zadnjih letih baviti z drugimi vprašanji.

Izven vseh teh društev se je ustanovila leta 1892. krepka železniška organizacija vseh neuradniških vrst ter začela velikansko akcijo, da bi se združili vsi železničarji v eno falango. Začela je takoj v začetku skrajno radikalno nastopati; vlada se je tega nastopa zbal in jo je že leta 1895. razpustila. O tej priliki so se pokazali tudi naši slovenski organizatorji v pravi luči in naš slovenski demokrat dr. Krek se je eden prvih potegnil v državnem zboru za razpust. Omenil sem to na tem mestu radi tega, da bode možno tolmačiti naslednja izvajanja.

Na razvalinah razpuščenega društva pa se je dvignila leta 1901. druga krepka organizacija: »Allgemeiner Rechtsschutz- & Gewerkschaftsverein«, samo s to razliko, da sprejema to društvo v svoje okrilje vse stanove. To društvo je nepričakovano hitro napredovalo ter šteje danes 448.270 članov s 7.318.906 K glavnice. Tej organizaciji so se pridružili tudi železničarji vseh vrst in ta organizacija tvori danes pravzaprav organizacijo socialno - demokratske stranke.

Toliko o splošni železniški organizaciji. Danes nas posebno zanima gibanje na južni železnici, ki se je nekoliko zaneslo že tudi na druge privatne železnice.

Vse našteje organizacije so do današnjega dne postopale popolnoma na svojo roko, kar je seveda železniškim upravam bilo jako všeč, saj so bile prepričane, da imajo in da bodo imele, dokler ne zavladajo v vseh vrstah sloga in se iz te sloge ne rodi solidarnost vseh vrst, jako lahko stališče. Tudi južna železnica je dani položaj izvrstno izkoriščala. Vrgla je močnejšim organizacijam nekoliko drobtinice, slabejšim pa obljubo za obljubo. Meseca februarja leta 1900. se je vršilo v Gradcu veliko zborovanje uradnikov južne železnice, na katerem se je zahtevalo, da se izboljš-

sajo plače za 400 K. Nekoliko popreje je stopil na čelo južne železnice dvorni svetnik dr. Aleksander Eger, o katerem se je širila govorica, da je velik prijatelj uradništva. Ni torej čudo, da je uradništvo, ki je takrat trumoma od vseh vetrov hitelo v Gradec, menilo, da ima 400 K že v žepu. Toda kakšno razočaranje! Glavni ravnatelj je pripoznal že takrat, da je zahteva upravičena, takoj pa poudaril, da je neizvršna, ako državna železnica ne izboljša plač. Dokler državna železnica ničesar ne stori, tudi on ne more ničesar storiti. Leta 1904. je pa državna železnica zares zvišala plače, žal le bolj na papirju, za 400 K. Pričakovali so takrat vsi južni železničarji, da glavni ravnatelj izpolni dano obljubo, ter ga brzo na to opomnili. Toda le prehitro se je pokazalo, koliko so take obljube vredne. Glavni ravnatelj je povedal presenečenim zastopnikom uradništva, da južna železnica še vedno bolje plačuje, nego državna, in da, dokler se ne izboljšajo finacije južne železnice, ne more ničesar storiti. Vsako leto je od takrat uradništvo ponavljalo staro zahtevo, toda zaman. Ko so se finacije izboljšale, se je našel drug izgovor, da mora južna železnica počakati, da se dogradi nova proga v Trst. Južna železnica je rekla, da hoče videti, kako bode nova proga uplivala na dohodke južne železnice.

Celih sedem let je uradništvo potrpežljivo čakalo. Celih sedem let je imela južna železnica navzlic velikanskim investicijam od leta do leta večji čisti dobiček, ali vendar ni storila ničesar. Ne, ničesar ravno ne: zvišala je stanarino za 60—120 K in dovolila na papirju dopuste, ki pa niso dopusti, ker jih večina ne more nastopiti. Ti dopusti pa so klasični, ker se dajo v mesecih novembru in decembru! Uvela je pa na drugi strani velikansko protekcijo, uvela je izredno napredovanje in pri tem srečno spravila uradništvo tako daleč, da imata dva tovariša, katerih eden služi 15 let, drugi pa polovico tega, enako plačo in drugi, ki služi 32 let, enako plačo s svojim tovarišem, ki ima jedva 18 let, in drugih takih umetnosti celo vrsto. Seveda so lačenbergarji peli glavnemu ravnatelju slavo, tako da se je le-ta sam hvalež, da leto za letom avanzuje vse polno uradništva izven vrste; seveda pa

LISTEK.

Margareta.

Spisal Abel Kabel.

I.

Tak sem bil kakor človek, ki se je peljal nekam daleč, doživel je tam dogodek, poln, velike žalosti, potem pa se je vrnil nazaj in se je čutil čudno prerojenega. Glej, v teh kratkih dnevih je razpočilo brstje po drevju, odprli so se popki vrtnicam, ki so stale po širokih in tihih vrtovih. Kratek je bil čas, a dogodek je bil velik in žalosten. Zaprle so se oči od bolestne trudnosti, in ko so se odprle, je sijala nova luč. Bila je bleda in tuja, še nikoli je niso videle oči.

Dolgo je vozil vlak, ustavil se je naposled, glej! na peronu je že ozelenela divja trta. Že sije tod prijazno sonce, rahlo pozdravlja spomladansko nebo in morje pošumeva v daljini, smejejo se valovi, veseli pozdravljajo svoj zeleni breg. To ni tako daleč, to ni v daljini, blizu je morje. Par korakov je do njega, tam že šumi za prvimi hišami, tam se že igra s čolnom modrookega ribiča.

Počasi sem šel s kolodvora po mestu, gorele so luči na desno in levo, tuintam je stal zaspan policaj, šel je mimo nočni popotnik. Kam bi šel? sem pomislil in napravil sem se

tja, kjer mi je bilo najlepše in najugodnejše. In tako sem prišel v kavarno, kjer je sedela za zastarelim in visokim katedrom Margareta in gledala po kavarni s svojimi velikimi in molčečimi očmi. Menda je bila name pozabila, ker je strmela vame tako dolgo, ko sem odprl vrata, glej, in šele končno so se prebudile oči, nasmejale so se ustnice.

Čudno mi je bilo; tako globoko sem se ponizal, da sem se zaljubil v kasirko, ki sedi v zanikerni kavarni za zastarelim katedrom in ne misli name, na zaljubljenega fanta. Pozabila je, daleč nazaj je pomislila, zbudila so se spomini, končno so se nasmejale oči. Ah, saj ni treba pomisljati, saj se ni treba spominjati! Pustimo mrtvo, kar je mrtvo rojeno...

Nerodno mi je bilo, ali stopil sem dalje in sem ji ponudil roko.

Prazna je bila kavarna, samo star človek je sedel v kotu in čital italijanski list, prižigal v kratkih odmorih svojo cigaro in tenko pokajševal. Star marker je stal za mojim hrbtom in čakal na moje besede z dolgočasnim in zaspanim pogledom.

»Črne kave prinesite.«

Odšel je stari marker, Margareta pa je vstala iz za zastarelega zelenega katedra in je odšla pred mano v separé.

»Zaprte vrata« je rekla, jaz pa sem jih zaprl in sem sedel k okrogli kamniti mizi.

»Hvala za karte, ki sem jih prejela od vas!«

Glej, prišlo mi je na pamet hladno čuvstvo, ki me je obšlo pri spominu nato.

»Da, in jaz se zahvaljujem za vaše!«

Ni mi bila vrnila niti ene, ni odgovorila, meni pa je bilo ob mislih nato neprijetno.

»Glejte, saj bi pustil desetico, če bi bil vedel, da se bo to pripetilo. Desetico bi vam bil pustil, da kupite in mi jo pošljete, in tako bi bil napravil sam sebi veselje...«

Prinesel je kavo stari marker, pogledal je s sivimi očmi in skušal se je nasmejniti. Svinja je bil, stara svinja in kaj bo videla svinja okoli sebe, kakor gnoj...

Odšel je natak, jaz pa sem pogledal Margareto, ki je stala bleda v kotu in ni rekla nobene besede. Zdaj je bilo maščevanje in meni je bilo prijetno pri sreč.

»In pismo sem vam pisal, lepo dolgo pismo, kakor že dolgo ne v svojem življenju. In prav je, da niste odgovorili. Neumnost je vse ljubzen in mladost in življenje in zato so bile neumnost tudi tiste besede, ki so bile zapisane v mojem pismu. Kdor uniči neumnost, ima tako veliko zaslug, kakor jo imate vi, o gospodična, ki niste prečitali mojega ponižnega in trbudurskega lista. Pristojno se vam modrost — tista, ki je nasprotnica vsega, kar nazivljejo ljudje čuvstvo.

Rojeno je z vami to in nisem videl jaza slepe! A danes vidim na vašem bledem in resnem obrazu...«

Ni bilo res, kar sem ji govoril, zakaj njen obraz je bil res sentimental, kakor nikoli prej in v njene oči so silile solze. Včasih so se dvignile temne trepalnice visoko, zaprle so se nagloma dvakrat, trikrat, megla je stopila v velike mirne oči. Meni pa je bilo prav.

»Kaj je vse to mladostno življenje, kaj so najini samotni večeri, če človek to pametno premisli! — Imel sem nekoč tovariša, ki je bil resen in miren umetnik. Pisal je fant doma, njegove spise so poznali ljudje, njega pa niso poznali njegovi so-mesčani. Zakaj bil je umetnik in ni maral družine. In ko sva šla nekoč po peščen poti — jesenski večer je bil, že so bili rdeči kostanji — je povedal mirno, kakor je bilo to v njegovi naruri. Ženska — je rekel — je gnoj. Kos blata, ki nima zmisla za trajnost. — Kos blata leži na cesti, ne brani se lončarja, ki pride slučajno mimo in napravi iz njega sebi primerno posodo. Treba pa je, da ima človek tako posodo, če ne za drugo, da vsaj pljume včasih vanjo, in treba je zaradi tega, ker je pač tako uravnano to življenje... In to mnenje se mi zdi dobro in pametno.«

Govoril sem tako in veselilo me je, ko je bil njen obraz še dosti bolj blede in z radostjo sem videl, kako so se globoko povesile mirne oči, kako

so gledale popolnoma motne v tla. Tepec je bil fant, ki je to govoril, ni bil nikoli umetnik. Taval je tiho okoli, kakor tat, ni si upal poseči v življenje, ker je bil preboječ in preslab, ni si upal pogledati v oči prvega advokata, ki je šel mimo trebušast in teško sopeč...

»Dovolj je za ta večer...«

Okrenila se je Margareta in je prišla za kljuko.

»Tistega pisma nisem...«

Med vrati je izrekla in ni končala, ker so ji kanile solze iz oči. In tako sem ostal sam in prišel je marker in sem mu plačal in odšel. Ni bilo Margarete za zastarelim katedrom, a tam iz veže se je smejal ženski glas, neprijetno in prešerno.

»Joka...«

Smejale se je glas in meni je bilo hipoma mehko pri srcu. Tako je lepa in tako je dobra in njeno življenje je tako težko in žalostno. Tujei so okoli nje, prodali so davno svoja sreča, zdaj nimajo ničesar več v prsih. Zdaj ne umejo solz, zdaj ne čutijo sreča, daj jim zabave, daj življenja in daj denarja...

Še se je smejal glas in še drugi se je zasmel. To je bil moški glas, menda je bil natak. Gleda s sivimi očmi, odpira brezbože čeljusti, gladi plešasto glavo, smeje se stara boleha-va svinja... Šel bi bil človek tja, pljunil bi bil v obraz zasmehujoči ženski, klofutil bi bil svinjo in vzel bi bil v naročje ubogega in plahega

je pozabil povedati, da so to vedno eni in isti, na kar so ga morali šele zastopniki uradništva opozoriti. Vsak tovariš gotovo svojemu tovarišu privoščil, da se mu kolikor mogoče dobro godi, toda ako vidi, kako nasilno in skrajno krivično se postopa z veliko večino, mora se mu to postopanje sčasoma naravnost gnusiti.

(Konec prihodnjic.)

Spremembe v trgovinskem ministrstvu.

Praga, 28. julija. V krogih čeških poslancev se zatrjuje, da trgovinski minister dr. Fořt kmalu odstopi. Poslanec Staneka dolže, da je ministru ovdal zaupne pogovore med poslanci, vsled česar je prišlo med češkimi agrarnimi poslanci in ministrom do resnih kontroverz. Ako dr. Fořt res odstopi, pride na njegovo mesto najbrže posl. dr. Kramář.

Čehi in Poljaki.

Praga, 28. julija. »Narod. Politika« zanika vest poljskih časopisov, da pridejo češki zastopniki na kongres poljskih zdravnikov in naravoslovcev. »Politika« izjavlja, da Čehi ne morejo obiskati kongresa, ker niso prišli Poljaki na vsesokolski zlet v Prago.

Knez Auersperg o jugoslovanskem vprašanju.

Dunaj, 28. julija. Posl. knez Auersperg je govoril z dopisnikom »Agr. Ztg.« o jugoslovanskem vprašanju in njega zvezi z avstro-ogrsko nagodbo. Knez je rekel med drugim: »Obnoveitev nagodbe med Avstrijo in Ogrsko se je smatrala dosedaj za prvo državno potrebo. Vočigled naglemu razvoju jugoslovanskih narodov pa je vedno jasnejše, da obnoveitev nagodbe še dolgo ne more biti edini cilj avstrijske državne politike, ker z rešitvijo nagodbe še ni storjen niti najmanjši korak k razjasnitvi jugoslovanskega vprašanja, ki stopa pred nas z elementarno silo. Da se jugoslovansko vprašanje ne da več odpraviti na stran, da so pri tem prizadeti veliki avstrijski interesi, o tem se ni mogoče več varati. Zato je pri obnoveitvi nagodbe z Ogrsko misel na jugoslovansko vprašanje na površju.

Nagodbena pogajanja z Ogrsko.

Budimpešta, 28. julija. Ministrski predsednik dr. Wekerle je rekel pred svojim odhodom v Iši: »Cela nagodba je danes takorekoč na čistem. Z ločitvijo užitninskega davka smo popolnoma v redu. Za jesen ostanejo še formalitete. V celoti se sme smatrati nagodbo za perfektno.«

Štrajk nemadžarskih narodnosti.

Budimpešta, 28. julija. Slovaške »Narodne Noviny« groze Madžarom z narodnostnim štrajkom. List piše: »Ne more se še vedeti, ali se pojavi ta narodnostni štrajk v obliki javne obrambe ali s pasivnim odporom; toliko pa je gotovo, da se ne bomo zadovoljili zgolj s prirejanjem protestnih shodov, temuč da bo obenem političen, gospodarski, socialen, naroden in kulturni boj, boj na življenje in smrt. To nevarnost bi mogla za sedaj odvrniti le splošna volilna pravica, toda le v slučaju, ako bo novi volilni red zagotovil narodom popolne narodne, jezikovne in kulturne pravice.

otroka. Ne bi več jokali otrok, ustavile bi se solze v povešenih očeh, samo če ustnice bi se včasih stresle, bele roke bi ležale mirno v naročju, zaprle bi se povešene oči, več se ne bi stresle ustnice, posušile bi se solze, mirno bi zaspal ubogi in plahi otrok.

Stopil sem na cesto, ki se je vila dolga in prazna pred očmi in žalostno je bilo moje srce. Tako daleč so gorele zvezde, komaj so jih dosegle tisti večer oči, glej, in so se strinjale in izginjale za daljnimi gorami...

Kaj je prišlo na srce, da so morale tako grenke besede iz ust, ko je bila ura tako tiha in prijetna? ... To je nesreča posebnih ljudi, po dogodkih se vrše spoznanja, stopi lepota pred oči, kadar je minila... Zakaj bi ne vstal človek in se ljubeznivo ne nasmehnil, kadar gleda vanj lep in prijazen obraz, zakaj bi ne pobožal mehkih in zlatih lic, kadar so pač tako blizu in prosijo vlnjudo in ponižno. Zakaj bi ne pobožal, čudni fant, kaj bi gledal v stran, kadar gre sreča mimo...

Tiha je bila noč, odmeval je samotni korak po trotoarju, v silni daljavi je plaval luna na tisti večer, tako pač kakor zvezde, ki so jih na tisti večer komaj videle oči in še so se vtrinjale in izginjale za črnimi vrhovi...

(Dalje prihodnjic.)

Trgovinska pogajanja s Srbijo.

Dunaj, 28. julija. Včeraj je bila zadnja seja med srbskimi in avstrijskimi delegati zaradi trgovinske pogodbe. Srbski delegatje so dobili med sejo iz Beograda brzoglasno obvestilo, da srbska vlada ne more nič več popustiti od svojih zahtev. Nato se je o dosedanjih pogajanjih napravil zapisnik ter se sporazumno sklenilo, da se pogajanja nadaljujejo šele meseca septembra. Tudi provizorna ureditev trgovinskih razmer med obema državama se ni mogla skleniti.

Belgrad, 28. julija. Ker pogajanja na Dunaju niso imela uspeha, izda srbska vlada manifest na narod, kjer se razloži zgodovina konflikta ter se pozivajo državljani, naj v imenu patrijotizma vztrajajo v nadaljnjem boju.

Belgijskemu kralju se grozi z umorom.

Pariz, 28. julija. Ker hoče stari kralj Leopold napraviti hčer navadnega hišnika za kraljico, narašča razburjenje proti njemu po celi deželi. Ko si je včeraj kralj ogledoval v Antverpnu nove mornarične naprave, je dobil na ladji Alberta anonimno pismo, v katerem se mu grozi s smrtjo. Policija je odredila vse potrebno, da obvaruje kralja pred atentatom.

Vseučiliščna kriza na Bolgarskem.

Sofija, 28. julija. Dijaki imajo tajna posvetovanja ter so sklenili, da novoimenovani profesorjeve ne pripustijo k predavanjem. Pričakovati je resnih dogodkov. Vseučilišče se najbrže kmalu zopet zatvori.

Vstaši v Macedoniji.

Carigrad, 28. julija. Turški časopisi poročajo o vseh podrobnostih zadnjih spopadov z bolgarskimi četami v Prilepu, Koprivlju in Pivku. V teh bojih je bilo baje 100 Bolgarov ubitih. Turki so zaplenili nad 500 pušk. Sultan je vsled tega zmag povišal 12 turških častnikov. Rodbine v bojih ubitih turških vojakov so dobile pokojnine, vsi ranjeni vojaki pa kolajne.

Odmev kmečkega punta na Rumunskem.

Bukarešta, 28. julija. Včeraj je bila pred vojnim svetom obravnava proti vojakom in podčastnikom, ki so se povodom zadnjih kmečkih puntov uprli svojim poveljnikom ter se pridružili puntarjem. 58 obtoženih je bilo obsojeno v degradacije in do smrti prisilno delo; ostalih 17 je bilo obsojenih na razne kazni.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 28. julija. Blizu pristanišča v Peterhofu so zaprli več oseb, ki so na sumu, da so metali bombe. Zaprli pa so tudi nekatere vojake carske garde in varšavske artilerije. Straže ob morskem nabrežju so se pomnožile. Car je vključ vsemu ravnodušen in odločne volje.

Odesa, 28. julija. V južnih garnizijah so zaprli zadnji čas 45 častnikov, ki so obtoženi zarote. Zarota je bila naperjena proti vojnemu ministru Rödigerju.

Moskva, 28. julija. Pred vojnim sodiščem v Rigi je bilo včeraj 13 oseb »bojne organizacije«. Sedem so jih obsodili na smrt, enega v do smrti ječo, tri v 20letno, enega v 10letno prisilno delo. Trinajsti član organizacije, mlada deklica Leščinka je dobila 15 let prisilnega dela.

Petrograd, 28. julija. Včeraj je policija zalotila dvojce roparskih skrivalec ter zaprla 30 roparjev. Pri njih so se našli natančni načrti za ropanje po Petrogradu in okolici ter mnogo orožja.

Koreja — japonska provincija.

Neki dobri poznavalec korejskih razmer piše, da v Koreji nima nobene velesila ničesar več iskati. Dežela je že popolnoma v japonskih rokah. Najpogostejše v desetih letih bo navadna japonska provincija.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. julija.

— **Pohvala klerikalnih poslancev.** Poslanci naših fajmoštrov in kaplanov so se vrnili s cesarskega Dunaja. Obetali so svojim volilem nebesa in zemljo; »kar bodete hoteli, vse vam bomo dosegli«, so pripovedovali pred volitvami. Res so nekaj dosegli: da bodo tudi čez počitnice vlekli dijete po 20 kron na dan. In ker je to vse, kar so prinesli ti možakarji z Dunaja, jih je »Slovenec« topla pohvalil. Toliko

ve pripovedovati o ugledu in veljavi teh klerikalnih jogrov, da morajo prepričane farovške kuharice kar omedlevati ponosa, da taki možje zastopajo naše dobro verno ljudstvo. Kdor je zadnje tedne čital »Slovenca«, je moral sploh priti do prepričanja, da so v državnem zboru najiminentnejši tisti ljudje, ki imajo žaganje v glavi. Po »Slovenčevem« poročanju sodeč, ga v državnem zboru sploh ni moža, kakor je n. pr. Gostinčar. Pa je res dobro, da »Slov.« tako v zvezde kuje svojega Gostinčarja — v pasjih dneih je to vsaj zabava, posebno za tiste, ki vedo, da jih je med 516 državnimi poslanci 516, ki imajo Jožefa Gostinčarja za Pepeta. Na eno stran v »Slovenčevem« slavošpevu na klerikalne poslance se pa moramo le ozreti. Rečeno je tam, da ni protestovan noben klerikalni mandat. To je res. Zgodilo se je pa to samo vsled prizanesljivosti in brezbriznosti naprednjakov. Gališke volitve so pravi vzor proti volitvam na Kranjskem, zakaj klerikalci so na Notranjskem in v ljubljanski okolici sleparili, da je bila groza. Klerikalci so se tudi bali protestov. Najboljši dokaz tega je, da so se šele zadnje uro, ko so videli, da proti njih mandatom ni protestov, upali vložiti svoj iz gole lumparije izvirajoči protest proti izvolitvi župana Hribarja. Naprednjaki so torej sami krivi, da se zdaj klerikalci bahajo s svojimi neprotestiranimi mandati.

— **Ministrski predsednik v Bohinju.** Dunajski časopisi poročajo, da pride ministrski predsednik baron Beck iz Štajerske, kjer obišče svojo mater, za več tednov na počitnice v Bohinju.

— **Odlikovanje.** Člani prostovoljne požarne brambe v Kamniku gg. Josip Fajdiga, Sebastjan Cimbass, Maks Deisinger in Ivan Gosar so dobili za 25letno zvesto službovanje častno svetinjo.

— **Železniška vest.** Postajenačelnik v Zagorju, g. Josip Polley, je premeščen v isti lastnosti v Maribor.

— **Za postajenačelnika v Kočevju** je prišel pristav Al. Schweiger iz Trsta, ker je dosedaj načelnik Frid. Fritsch premeščen v Trst.

— **Iz justične službe na Primorskem.** Okrajni sodnik Ivan Dovgan v Cerknem je premeščen v Ajdovščino, sodni pristav Franc Maver iz Pazina v Podgrad, sodni pristav dr. Emanuel Perčič pa iz Rovinja v Volosko. Sodni pristav dr. Marinac je dobil mesto pri dež. sodišču v Trstu, za okraj. sodnike so imenovani namestnik drž. pravdnika dr. Karel Žnider v Gorici za Tržič ter sodna pristava Rudolf Sterle v Gorici za Cerkno in Spiridon Peručič v Voloski za Motovun. Za sodne tajnike so imenovani sodni pristav Peter Komel v Komunju, Emil Czattka v Motovunu, Silvij Tujak v Koprju za dež. sodišče v Trstu, dr. Silvan Sinkovič na Krku za Rovinj in Henrik Lasič v Korminu za Gorico. Za sodne pristave so imenovani avskultantje Peter Zink za Volosko, dr. Karel Milič za Pazin, Josip Simčič za Koper in Ivan Nežič za Krk. Za namestnika drž. pravdnika sta imenovana sodna pristava Albert Tomičič v Pazinu in dr. Edvard Žumin v Koprju.

— **Spremembe v vojaških šolah.** Dosedanji poveljnik kadetne šole v Trstu major E. Maag je prišel v vojaško akademijo v Dun. Novo mesto. Duhovni profesor na kadetni šoli v Trstu Jak. Tajek je premeščen v Inomost. Na kadetno šolo v Maribor prideta za učitelja ženijski stotnik v Tridentu Filip Navratil in nadporočnik 44. polka Emil Smolčič.

— **Legar.** Nesrečni vodovod v Postojni je povzročil pravo gospodarsko katastrofo za ta trg. Sicer zdravnik še niso edini, če je nastal legar vsled vode tega vodovoda ali ne, oziroma če je bolezen, ki je nastala vsled zavžitja te vode, res legar ali kaj drugega — toda to je naposled postreuska stvar. V Postojni je obbolelo toliko in toliko ljudi, med njimi več vojakov za legarjem, zgodili so se tudi slučajni smrti in vsled tega se je takoj vse vojaštvo umaknilo iz Postojne in so pobegnili vsi tujei. Postojna je zapuščena — izguba na zaslužku je ogromna. S tem, da je vojaštvo zapustilo Postojno, pa niso bile zatrte kali med vojaštvom nastalega legarja. Vojaštvo se je vrnilo v Ljubljano — tu pa se bolezen razširja med vojaki. Vzlic vsemu prikrivanju od vojaške strani se je izvedelo, da je v vojaški bolnici baje 60 za legarjem obolelih vojakov, v deželni bolnici pa je baje 14 za legarjem bolnih civilnih oseb. Če se pomisli, kako silno lahko se prav ta bolezen raznese, je gotovo umestna želja, naj sanitetna oblast pouči občinstvo, kako se najlaglje varuje nalezljiva. Možnost, da se bolezen raznese, je brez dvoma. Dokaz tega je že dejstvo, da včeraj vojakov

niso pustili iz vojašnic, ker bi se najprvo po njih mogla raznesti ta bolezen. Nalezljivost je namreč izredno velika. Vsakdo se še spominja, koliko skrbi, strahu in stroškov je pred leti povzročil legar, ki je bil zanešen v topničarsko vojašnico. Dogladno se je poznje, da je bil v konjski opravi zanešen v Ljubljano. Časih tudi največja pazljivost nič ne pomaga. To se vidi pri slučaju stotnika gosp. Breindla. Ta je bil s svojo stotnijo v Postojni. Da bi vojake zavaroval proti boleznem, je na merodajnem mestu prosil, naj dajo vojakom citronove kisline, da ne bodo pili same vode. Sam ni zaužil ne kapljice postojnske vode. Smehljaje je pripovedoval: Jaz ne obolim, ker ne poskusim ne kapljice postojnske vode. Danes je stotnik g. Breindl za legarjem težko bolan. Dobil ga je, kakor se je izkazalo, ker si je v Postojni z ondotno vodo — zobe snažil. Ta silna nevarnost nalezljiva opravilne željo, naj sanitetna oblast skrbi za pouk občinstva. Govorice, ki se širijo po mestu, razburjajo občinstvo dosti bolj, kakor če bi se jasno povedalo: tako in tako je, storite to in to v svojo varstvo. Prava sreča je, da imamo izvrsten vodovod in da je občna snažnost velika. Pred vsem je potrebno, da se vojaštvo strogo izolira. To se ne sme polovičarsko izvesti. V Kresiji na pr. so vojaške pisarne. Tam stanuje tudi nekaj vojakov in snažnost ni ravno vzorna. Kako lahko bi se po teh ljudeh zanesla bolezen med druge, saj je naravno, da pridejo ti vojaki z različnimi ljudmi v dotik. Lani je v Kresiji obolela za legarjem neka ženska — edina oseba v hiši, ki je dobila to bolezen. Sicer se ne ve, kje jo je iztaknila, a sodilo se je, da od vojakov. Deželni sanitetni svet je imel v soboto o tej zadevi posvetovanje — upamo, da se bo odzval naši želji in podal občinstvu avtentično pojasnilo o stanju boleznem in pouk za ravnanje.

— **Na dan svojega godu** je bil pokopan g. Viktor Rohrmann, ki je tako nesrečno končal svoje mlado, nadebudno življenje. Ogromna udeležba naj bo staršem dokaz, kako srčno sočustvuje vsa Ljubljana z njimi, kako je vse mesto pretresel ta tragični slučaj. Pri pogrebu so bili zastopani prav vsi sloji in gori do Martinove ceste je stal živ špalir. Pevci so se od rajnega poslovili na treh mestih, pred bolnico, v cerkvi in na pokopališču, »Sokol« mu je z zastavo izkazal zadnjo čast do groba. Bodi blagemu mladeniču ohranjen ljub spomin!

— **Mizarska stavka v Ljubljani.** Včeraj dopoldne je bil v areni »Narodnega doma« od delavstva prav dobro obiskan shod zaradi mizarske stavke, ki traja v Ljubljani že štiri tedne. Shodu je predsedoval sodrug Panter. Prvi govornik je bil sodrug Tokan, ki je dejal med drugim: Ljubljansko mizarsko delavstvo je izprevidelo že zdavnaj, da proti vladajočim razmeram mora nekaj ukreniti, da si zboljša svoj položaj. Očita se nam delavcem, da smo mi krivi podražitve vseh potrebščin. Ne vemo, kako pridemo do tega. Mi ne podražujemo življenjskih potrebščin, ki so že zdavnaj vse podražene. Mi moramo dohajati, kar so drugi podražili. Mizarsko delavstvo je prosilo za zboljšanje plače že pred tremi leti. Okrogla plača naj bi bila 18 K na teden. Naši boji za zboljšanje našega gnotnega položaja nam niso prav nič prijetni in če bi ne bila pritisnila skrajna sila, bi ne bili stopili v stavko. Naši delodajalci bi nam bili zboljšanje plače končno že pripoznali, a skrajšanje delavnega časa nočejo pripoznati, dasi je to zadnje naša reč. Splošna zahteva delavstva je, da se skrajša delavni čas. Poldrugo uro počitka opoldne zahtevamo, saj stanuje večina ljubljanskih mizarjev zunaj mesta. Zahteva minimalne plače 3 K na dan gotovo ni pretirana in nikakor ni trpeti, da bi se plačevali mizarji po 1 fl 10 kr ali goldinarju ali 90 kr na dan, kar se je že zgodilo, ker s tem ni mogoče shajati. Dokler ne bo določena minimalna plača, toliko časa plače ne bodo urejene. 9 urni delavnik je vpeljan skoraj že po vseh večjih mestih. Kar se da doseči drugod, tudi pri nas ne bo nemogoče. Naše zahteve niso odiranje naših delodajalcev in ne škodujejo industriji. Od tega boja ne moremo odnehati in ne bomo, dokler se ne izpolnijo naše zahteve. Mizarji napravimo pot, po kateri pojdejo druge stroke, ki bodo uvidele, da se le z organizacijo kaj doseže. Boj smo odlagali, dokler je bilo mogoče. Ako podjetnikom ni nič ležeče na tem, da bi se ne podkopavala lesna trgovina v Ljubljani, zakaj bi naj bilo nam? Naše zahteve so malenkostne in moramo doseči, da se uresničijo. Sodrug Mrlička, načelnik zveze avstrijskih lesnih delavcev z Dunaja, je med drugim poudarjal, da mizarji zahtevajo le toliko, kolikor zaslužijo. Razmere bodo delodajalce poučile, da se ne morejo in ne smejo upirati. De-

lavstvo ni samo za to tu, da dela, ampak da je tudi delu primerno plačano. Pozival je sodruge k solidarnosti. Za ljubljanskimi mizarji stoje tudi mizarji drugih mest. Stavkokazov bo vedno manj, čim močnejša bo organizacija, ki naj izmodri delodajalce, kakor jih mora izmodriti tudi škoda, ki jo trpe vsled štrajka. Ta boj je kulturni boj in delavstvo mora na celi črti zmagati. Sodrug Etbin Kristan je najprej bičal neudeležbo na shodu od strani nedelavstva, dočim na kake veselice vse dere vkup. Sedanja stavka mizarjev utegne po govornikovih besedah postati kritična za Ljubljano. Govoril je o draginji življenja in stanovanju in poudarjal, da mora v Ljubljani vsled nezadostne močve plače hoditi žena v tobačni tovarno, da se pride šele zvečer ukvarjat domov z otroci. Mizarje je prisilila beda v stavko in podjetniki bi bili danes na boljšem, če bi bili dovolili prve zahteve. V interesu podjetnikov je, da so delavci zadovoljni. Zdej je več kot tretjina mizarskih delavcev zapustila Ljubljano za vselej. Skandal je, da se mestna uprava za to stavko ni nič zmenila. (Mestna uprava vendar nima nič opraviti s tem, pač pa obrtni nadzornik!) Sprva trdovratni podjetniki so se zdaj začeli mehčati in bi se radi poravnali z delavci, ker vidijo, da stavke ne zlomijo. Pripravili bodo mizarsko obrt v Ljubljani na kant, ker mizarjem se ni treba bati pogina in lahko odidejo vsi iz Ljubljane. Zahtevo po priznanju organizacije je prinesel s seboj čas. Odpraviti se morajo kapitalistični zistem in uvesti socialistični, da ne bo delavec kupičil imetja delodajalca. — Ker se ni nihče več oglašil k besedi, je predsednik zaključil shod.

— **»Sirovini«** Pod tem zaglavjem smo v sobotni številki priobčili notico o neki vdovi, ki je bila baje pri gospodarju zaklenjena in jo je šele policija oprostila. Kakor se nam z druge povsem verodostojne strani zatrjuje, se je vršila stvar bistveno drugače: Dotični ženski je gospodar, ker je govorila neresnice, odpovedal, in sicer na 14 dni. Hotela je sicer teh 14 dni še ostati pri hiši, a je izjavila, da ne bo ta čas prav nič delala in da bo kar na postelji sedela. O kaki boleznem ni bilo govora. Res je ostala kar na nerazgrnjeni postelji cel popoldan in večer in ni hotela k večerji, čeravno jo je gospodar klical. Tudi drugo jutro je »stavkala« in ni hotela ne delati ne s postelje vstati. Zato je morala domača hči na trg. Ker ni bilo nikogar drugega doma, dekla pa je nepremično tičala v zadnji sobi, je morala, odhajajoč za kake pol ure, zakleniti zaradi varnosti vhod v stanovanje, kakor bi to storil vsak previden človek. Dekla pa je, ko je začutila, da ni nikogar doma, vstala in sporočila skozi okno policiji, da jo je gospodar zaprl. Policiji je stvar seve slikala v drugačni luči, kot je bila resnica, in tako je nastalo poročilo o »sirovini«, ki so ga prinesli v soboto vsi trije dnevniki. Da se ta zadeva s to dekljo, ki ni v nobeni službi dolgo strpela in je že enkrat hotela z boleznijo izsiliti predčasen izpust iz službe, natančno prešče, je »trdosrčni gospodar« oddal celo stvar svojem pravemu zastopniku.

— **Upravni odbor »Zveze slovenskih pevskih društev«** je sklenil, da se pevci ljubljanskih v »Zvezi« stojičih pevskih društev udeležijo senenade, ki se priredi dne 2. avgusta t. l. prezaslužnemu županu ljubljanskemu g. Ivanu Hribarju povodom potrditve njegove izvolitve za župana. Pred županovim stanovanjem zapoje pevška društva skupno tri pesmi. Gg. pevcem se vlnjudo nanzanja, da sta skupni pevski skušnji v torek, 30. t. m. in v četrtek, 1. avgusta vsakokrat ob 8 uri zvečer v veliki zgornji dvorani »Narodnega doma«. Podrobnosti se objavijo pri skušnjah.

— **Upravni odbor »Zveze slovenskih pevskih društev«**

— **Veselica.** Uslužbenec c. kr. državne in c. kr. priv. Južne železnice ter c. kr. poštnih in brzoglasnih uradov v Ljubljani prirede v nedeljo dne 4. avgusta t. l. na restavracijskem vrtu »Pri Levu« na Marija Terezije cesti v korist svojega novo ustanovljenega pogrebnege društva veliko vrtno veselico. — Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 v za osebo. Otroci prosti. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v salonu.

— **Krajevna skupina ljubljanskih društev drž. uslužbencev** vabi tem potom vse člane na društveni sestanek dne 4. avgusta ob 3. uri pop. v društveni lokal hotela Greiser na Dunajski cesti, da se določi odposlanec za zboravanje odposlancev dne 14 in 15. septembra na Dunaju. Radi velike važnosti stvari se pričakuje številne udeležbe.

— **Firma Puc & Co.** Po došlih nam zanesljivih informacijah konstatiramo, da firma Puc & Co. ni v nobeni zvezi z »Ljud. posojilnico« ne z dr. Susteršičem in da so

bili torej vsi tozadevni sklepi neutemeljeni.

Umrl je včeraj hišni posestnik v Vrtnih ulicah (Krakovo) v Ljubljani, g. Ivan Klopčar.

Člani šišenskega „Sokola“, ki nastopajo v društveni obleki, imajo v sredo in četrtek redovne vaje ob polu 9. Opozarjajo se bratje Sokoli na to, da se zabrani javen nastop vsem onim bratom, ki se redovnih vaj ne udeležijo.

Na Igu je bila 22. t. m. volitev za člana močvirskega odbora in njegovega namestnika. Udeležba je bila primeroma zelo majhna. Od 312 volilcev se jih je volitve udeležilo samo 46, ki so s pooblastili vred odšli 59 glasov. Izvoljen je bil za člana Ivan Štrumbelj, za namestnika Matija Menočaj. Kmečka brezbrzičnost je pač prevelika. Močvirski odbor je vendar prevažen, da bi smela v njem sedeti vsaka farovška metla. Mislilo se je, da se izteče volitev mirno, a kjer je naša duhovščina, tam je tudi boj. Tudi na Igu je bil boj in seveda je zmagal župnik. Kaj bo Štrumbelj kmetom koristil, je res neumljivo. Pri občinskih sejah je mož vedno držal roke v žepu in bo najbrž tako delal tudi v močvirskem odboru. V njegovi glavi se ni rodila doslej ne ena pametna misel. Pa kaj vprašajo za take stvari duhovniki. Bolj ko je kdo kratke pameti, rajše ga silijo naprej, saj ga imajo popolnoma v rokah. Zdaž čaka Štrumbelj le še, da postane župan. Danes še ne verjamemo, da to doseže, pa mogoče je vse.

Utonila je v Medvodah pri kopanju 42letna gospa z Dunaja pred čemi svoje matere. Ponesrečenka je svakinja evidenčnega nadgeometra g. Königa.

Telovadno društvo „Domžalski Sokol“ nam piše: Naš rojak gosp. Josip Birk, bivajoč v Clevelandu v Severni Ameriki, je nabral za našo telovadnico med svojimi prijatelji, ondrotnimi Slovenci vsoto 854 K, katero smo te dni prejeli. Globoko ginjeni po toliki nepriznani dorežljivosti svojih rojakov, ki tudi v daljnem tujem svetu še vedno toplo čutijo za rod in dom, se najiskrenejše zahvaljujemo gosp. nabiralcu za njegov obilni trud, kakor tudi vsem darovalcem, ki imajo vedno odprto srce in odprte roke za svoje rojake. Obenem se obračamo z vljudno prošnjo na slovensko občinstvo, naj nas blagovoli podpirati, da si že skoro postavimo prepotrebno telovadnico; bodri naj vsakega prelepi izgled ameriških Slovencev — delavcev, ki so z znojnim delom in žuljavimi rokami položili prej omenjeno znatno vsoto domu na oltar.

Farovškopkaplanijska mlekarina v Cerkljah je dobila od naročnikov od vseh strani odprave za sirovo maslo. Vzrok temu je, da sirovo maslo te mlekarne diši. Ni čuda, saj je ta mlekarina v hiši, kjer je strojarna. Kaplan Bešter je šel vsled tega na dopust. Pravijo, da bodo morali prodajati to maslo odslej za „šmir“.

Št. Vid-Grobelno. 23. t. m. je napravila šolska mladina izlet v Završe, ki se je imenitno obnesel. Otroci so bili brezplačno pogosteni. Da se je vse tako lepo obneslo, gre zahvala g. šolovodji Franu Pogačniku, g. učiteljcam Anki Wutl, Minki Kregar in Marici Klančnik ter g. kaplanu Ostržu. Zahvala se mora izreči tudi gostom iz Brezice in prijateljem šole v Št. Vidu, v Šmarju, na Ponikvi in na Grobelnem, ki so gmotno dokazali ljubezen do šole in šolskih otrok.

V Leskovcu pri Krškem sta bila po nesreči ustreljena na dva topničarja — tako pripovedujejo iz Krškega došli potniki. Dotična topničarja sta imela med strelnimi vajami topničarjev službo v opazovalnem stolpu. Tja je priletela krogla in oba ubila.

Ustrelil se je na Bači na Goriškem mesar Jožef Kancler iz Solkana. Nesrečnežu se je najbrž zmešalo.

Roparski napad. 29letnega litografa Dantega Fornasierja v Trstu so napadli neznanici, ga nabijali in mu vzeli 70 K denarja. Policija je aretirala več sumljivih oseb.

Z gorečim železom se je strašno opekel v Trstu 13letni kovaški vajenec Andrej Poper po prsih in spodnjem delu telesa.

Gregorčičeva slavnost na Uncu. Gmotni uspeh, ki ga je dosegla tukaj 21. t. m. slavnost v prid Gregorčičevega spomenika, je nepričakovano velik. Ostalo bo še po odbitku veseljenih stroškov za spomenik čez 1400 kron. Jasen dokaz, da je bila udeležba za naše razmere ogromna. Ne samo Planina, Rakek in Unek, ki so priredili slavnost, so se te udeležili množično, temveč prišlo je tudi iz oddaljenih krajev vse polno gostov. Trst, Gorica, Ljubljana, Postojna, Cerknica, Lož, Logatec, St. Peter, Litija in mnogi drugi kraji bili so zastopani tako častno in vrlo, da se je nabralo okrog 1000 posetnikov. Z Volovskega je prišel g. Baša Presenik kot zastopnik hrv. dram. glasbenega društva. Vrli postojnski „Sokol“ udeležil se je veselice v kroju. Pevsko

društvo „Postojna“ je zabavala s krasnim petjem pod vodstvom pevovodje g. F. Juvanca, do pozne noči goste. Oficijski del je bil kmalu končan. Gdčna Dragica Gartnerjeva iz Planine je dovršeno deklamovala Gregorčičevo „Domovini“ in žela tak aplavz, da ga ni bilo konca. Slavnostni govor govoril je g. notar Rohrman, ki je dal besedam toliko življenja in govoril tako presrečno, da je žel, samoobsebi umevno, gromovito hvalo. Potem se je začelo veselje, ki je trajalo do pozne noči. Ljubljanska društvena godba je prav dobro izvajala svoje sicer kratke točke. Pekli smo janca, plesali na harmoniko. Za smeh je skrbel g. jur. Kočevar, ki je dosegel s komično-čarovnim kabinetom popoln uspeh. Različni znani kvarteti pevali so na vseh krajih narodne pesmi. Da je veselica uspela vsestransko tako lepo, gre vsa čast g. A. Beletu, ki je dal na razpolago svoj krasni vrt brezplačno za veselico, dalje neutrudljivemu veselničnemu odboru, v prvi vrsti pa našim poštvalnim damam. Tem gre zahvala, da je dobil odbor skoro vsa jedila in skoro polovico pijače za veselico v dar. Neumorno so pripravljale za veselico in neumorno delale v nedeljo. Gospa M. Sebenikarjeva, predsednica damskega odbora, je prodajala v paviljonu „Le les, kdor je lačen“ jestvine. V pestri narodni noši je rezala brez odmora vse popoldne meso, prodajala štruklje in druge stvari ter imela za vsakega dobro besedo. Podpirale so jo pri njenem delu vrle unške dekleta. Ga. M. Gartnerjeva je točila venomer „Per ta hudem lintvernu“ plzensko in drugo pivo. Pomagale so ji žejne, katerih je bilo ogromno. odhajati gdnice D. in E. Gartner, M. Benedek, M. Peharček, M. in A. Kovšca in F. Milavec, vse v narodnih nošah. In čudo, nihče se ni bal teh zalih „hudih lintvernov.“ Gospi Gnezda in Urbas sta krmarili „Per ta pohlevnem pijančku.“ Dela, katere sta jima olajšavale gdn. M. Gnezda in M. Gliha, sta imeli prav v pozno noč čez glavo. Ko se je pa odhajalo in nasitilo ljudstvo vsaj za prvo silo v teh šotirih, zatekalo se je h gospe Kozlevčar, ki je prodajala „šampanjec in druge fajne reči.“ Proti večeru in po noči je bilo tu glavno shajališče sladkosnedežev in takih, ki vedo cešiti boljše kapljice. Gospe Brinšek, Domicelj in Kršmanec pa gdn. M. in I. Stergulec, F. Gruden in M. Lunaček so bile izvrstna podpora v tem paviljonu. — Veselo, res, neprizljivo veselo je bilo vse tako, da menda nihče ni zapustil nezadovoljen Unca. Vsem, ki so k temu vsestranskemu uspehu pripomogli: Slava!

Na Gregorčičevi slavnosti na Uncu se je zamenjal črn havelok, ki ima pod vrtnikom moder našetek s tvrdko „Innsbruck“. Kdor ga ima naj ga odda ali pošlje g. A. Domicelju na Rakeku. — Pri g. A. Beletu na Uncu sta zaostala isti dan črn in rjav havelok in skoro nov povrtnik.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarne „Evropa“ ima v tekoči seriji do prihodnjega petka sledeči program: Kopališče v Severni Ameriki, konjska dirka v Parizu, žrtev znanosti itd. Ker so slike jako lepe, občinstvo vedno rado obiskuje te predstave, ki so res vredne vsega priporočila.

Opatijske novice. Hrvško pevsko društvo „Lavor“ v Opatiji priredi v nedeljo 4. avgusta izlet po morju iz Opatije na otok Cres. Kakor so bili vsi enaki izleti našega priljubljenega „Lavora“ zanimivi, tako se nadejamo, da bo tudi ta, in radi tega je tudi pričakovati, da se ga udeležijo občinstvo v obilnem številu. — Koncert hrvaškega pevskega društva „Lavor“ v Opatiji se je vršil v četrtek, dne 25. julija t. l. in je izpadel prekrasno. Vrt hrv. čitalnice „Zore“ je bil že pred določeno uro napolnjen. Glasba je pričela s slovenskim komadom in tudi „Lavor“ nas je počastil najprej s slovensko pesmijo „Le nocoj se luna mila“. Pripomniti je, da je obiskalo koncert posebno veliko število Čehov in Srbov, ki so v Opatiji na letovišču. — Izlet zagrebškega akademičnega pevskega društva „Mladost“ iz Zagreba v Opatijo bo dne 6. avgusta. V hotelu „Quarnero“ v Opatiji bo velik koncert. Pripravlja se v Opatiji vse potrebno, da se bo našim bratom hrvaškim akademikom bivanje v Opatiji kolikor mogoče oglešalo. — Opatijska državna cesta izgleda sedaj kakor kup kamenja ali pa njiva, v kateri je več sto krto, kateri noč in dan po njej rijejo. V Opatiji in Voloski se najbolje pozna, kdaj se je pričela sezona po cesti, katero morajo menda ravno med sezono, ko je največ prometa razkopavati, in s tem provzročati hrup in kričanje voznikov, fijkarjev, delavcev in vseh mogočih ljudi da človek še samega sebe ne more razumeti. Bi bilo pač dobro, da bi se s tem mečkanjem okoli te električne železnice že enkrat storilo konec. Ali naj se dogotovi, ker gotova bi bila že lahko pred dvema letoma, ali se naj

pa vse skupaj neha. Govorilo se je ravno o tej cesti, da se bo razširila, kar bi bilo pač zelo potrebno, in razširila bi se tudi lahko, ako bi se denar namesto za številne komisije, katere so si to cesto menda že tisočkrat ogledale, potrošil raje za razširjenje, ker cesti ni s tem nič pomagano, če si jo skoraj vsak mesec množično komisija ogleda. — Lečilišna komisija v Opatiji bojkotira. In to ni mogoče šala, to je resnica. V Opatiji se potrebuje skoraj vsako leto na tisoče prospektov (Führer durch Abbazia), katere dobe gostje brezplačno. Ta prospekt, kateri je tiskan v ruskem, nemškem, madjarskem in poljskem jeziku, se je tiskal do predlani vedno v hrvaški opatijski tiskarni. Pred dvema letoma je pa gospodi pri lečilišni komisiji naenkrat v glavo padlo, da bi bilo bolje dati tiskati te prospekte na Dunaju, menda zato, ker je opatijska tiskarna v hrvaških rokah. Nemško-židovska klika, katerega zapoveduje za sedaj ravno pri lečilišni komisiji, pač ne bo vedno gospodovala. Slovanski člani komisije naj že enkrat nekoliko energično nastopijo! — Še nekoliko o umazani konkurenci. Svoječasno smo javili v „Slovenskem Narodu“, da je pričel voziti z zmernimi cenami med Opatijo-Volosko in Reko parobrod „Petar Zrinjski“ delniške hrvaške parobrodne družbe v Senju. To pa seveda požrešni ogrsko-hrvaški parobrodni družbi, katere je vse drugo, kakor pa hrvaška, ni bilo nikakor prav. Ta družba je vpeljala majhen parobrod, ki vozi vsako uro iz Opatije v Reko za 10 krajcarjev. S tem pa nikakor niso mogli vničiti parobroda „Petar Zrinjski“. Poskusili so torej še z enim udarcem, namreč vpeljali so še en parobrod, tako da vozi razen drugih parobrodov vsake pol ure po eden od salonskih parnikov iz Opatije-Voloske v Reko. To je pač skrajna umazanost, kateri se ne dobi tako hitro para! Za danes polagamo na srce ogrsko-hrvaški parobrodni družbi, da to umazano konkurenco opusti, ker s tem družba le gubi ugled od strani občinstva, katere je ogorčeno proti takemu postopanju. Petru Zrinjskemu pač ne bo škodil nihče, najmanj pa imenovana družba, kateri ni nobeno sredstvo preumazano za uničenje njenega bližnjega. — Tuje v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1906. do 17. julija 1907. 25.437 oseb. Od 11. julija do 17. julija 1907. jih je prišlo 886, a 17. julija 1907. je bilo v Opatiji nastanjenih 2612 gostov.

Požar. V soboto okoli 14.2. ponoči je čuvaj na Gradu naznanil z enim strelom, da gori Deghenghijeva parna žaga za Bežigradom. Kolikor ni zbudil po mestu občinstva strel sam, ga je zbudilo trobetanje. Med tem pa so hiteli na lice mesta na pomoč gasilci, redarji, orožniki in vojniki. V dobre pol ure je bil napolnjen z radovedneži in raznimi službenimi faktorji skoraj cel Deghenghijev prostor, kakor tudi vse tamošnje ceste in policija, orožništvo in vojaštvo je imelo dovolj posla, da je delalo prostor gasilec. Požar je bil uprav velikanski, smelo rečemo, da takega še ni bilo v Ljubljani, odkar je pogorelo deželno gledališče. Nenadoma je bilo celo poslopje parne žage v ognju. Visoko se je vil dim, odseval žar in bilo je oddaleč videti, kadar je šel tam mimo kak vlak, kojega dim se je vil navpično s tem od požara, kakor bi bruhal Vezuv. Prostovoljno gasilno in reševalno društvo iz Ljubljane in požarna bramba iz Šiske sta pod načelnstvom Ludovika Strielca delovali z vsemi silami, a tega poslopja ni bilo moč rešiti in v poldrugi uri so stali le še goli zidani stebri in pokvarjeni stroji in železni dimnik. Gasilci so morali potem delovati le na to, da se ogenj ni razširil na okoli poslopja naloženi les. Ker so bili ventili parnega kotla zaprti, se je bilo bati eksplozije, vsled koje bi bilo gotovo nekaj človeških žrtev. Le-te pa je pravočasno še nekdo odprl, baje g. Becker ml., in tako je bila ta grožnja nesreča odstranjena. Ogenj je pokvaril vse stroje, uničil v poslopju in v sušilnici vse les, posebno še mnogo parketov, kojih je bilo tam vedno velika množina in napravil velikansko škodo, po mnenju lastnika, ako se stroji ne bodo dali več popraviti, čez 100.000 K in le sreča je, da je bilo vreme mirno, ker bi bili sicer v nevarnosti vsi v obližju se nahajajoči se objekti, t. j. Tschinkljeva in Tönniesova tovarna, kakor tudi skladišča državne železnice. Gasilci, kakor straža, so ostali pri ognju še dolgo v noč, nekateri potem tudi večer cel dan in celo noč in še danes gase in čujejo, da preprečijo kako eventualno nadaljno nesrečo, kajti iz sušilnice, v katero so nabrizgali že silno veliko vode, se še vedno kadi in prihaja na pogorišče nebroj občinstva. Kako je ogenj nastal, se faktično še ne ve. Znano je le, kdo je šel zadnji iz strojnice, kjer je baje ogenj nastal in da je nočni čuvaj, ko je prišel z ženo iz bližnje hiše, takoj opazil ogenj, vdrl v strojnico s silo in hotel

ogrenj pogasiti, kar se mu pa ni posrečilo, kar je bil že preveč razširjen. G. Deghenghi je bil zavarovan, vendar škoda znatno presega zavarovalnino.

Tatvine. Hlapcu Alešu Kmetiču je bilo na Dunajski cesti št. 17 iz zaklenjene sobe ukradene za 67 K obleke, kakor tudi srebrna ženska ura z verižico. — Posestnici Mariji Kočarjevi je bil na Vodnikovem trgu ukraden 12 K vreden rdeče barvan mlekarški voziček. Pretečeni teden so v restavraciji hotela „Union“ neznanici odprli pri omarah predale, tam vse prebrkali, a baje vsaj tako se trdi, ničesar odnesli, kaj da so tedaj iskali se ne ve.

Pes ugriznil je 5letnega Jančka Trčka, delavčevega sina s Trnovskega pristanišča št. 36. Popadel ga je v obraz in ga znatno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 60 Hrvatov nazaj je prišlo pa 40 Slovakov in Črnogorcev.

Izgubljene in najdene reči. Gdn. Berta Bergantova je izgubila denarnico, v kateri je imela čez 9 K denarja. — Gosp. Alojzij Mayer je izgubil prost bankovec za 10 K. — Gospa Jožefa Hamova je izgubila dva zlata uhana s črkama J. P., vredna 14 K. — Gospa Katarina Leutgeb-ova je našla srebrno žensko uro z dolgo srebrno verižico. — Šolska učenka Valburga Heissova je našla zlato žensko uro. — Šivilja Ernestina Jeretinova je izgubila 26 K vreden zlat ščipalnik, vojak Ernst Rupert pa srebrno kratko verižico. — Na južnem kolodvoru so bili izgubljeni, oziroma najdeni 4 dežniki, palica in moška pelerina.

Zelena papiga je ušla preteklo soboto v Stritarjevih ulicah. Odda se naj v upravnništvo proti primerni nagradi.

Drobne vesti. Proti dvo-boju med častniki. Vojni minister je izdal tajni ukaz, da se v slučaju hude in sirove žalitve ne sme vršiti dvoboj med častniki, temuč razsodi častno sodišče, ali se naj uvede proti žalilu kazensko postopanje, ali pa sodno vmešavanje ni potrebno.

— Cigani — roparji. Zaradi znanih roparskih umorov na pusti Danoš je zaprtih dosedaj 15 ciganov, ki pa seveda taje. Toliko je dognano, da je štirikratni umor izvršilo 7 ciganov in 3 ciganke.

— Največjo bojno ladjo so spustili v morje včeraj na Angleškem. Ladja nosi 18.000 ton.

— Strela je udarila v italijanskih gorah Aurano v skupino nemških vseučilišnikov. Dva sta obležala mrtva, pet pa je ranjenih.

— Tizianove slike so razkrili pri prenavljanju cerkve v Trogiru v Dalmaciji.

— Madžarsko-poljska gospodarska zveza se ustanovi v Budapešti.

— O škandalih v klerikalnih vzgojevalnicah v Italiji prinašajo italijanski časopisi grozne podrobnosti o hudodelstvih, ki so jih posebno duhovniki v salezijanskem zavodu v Alasiu počenjali nad svojimi gojenci.

— Posl. Stojan postane škof v Budjovcih.

Časnikarska rasa. Nemški listi poročajo, da je pri pismeni maturi na ruski gimnaziji v Baku imel vsak abiturijent nabit revolver pred seboj. Profesorji se niso upali približati „oboroženi sili“, temuč so se previdno stisnili v zadnji kot. Abiturijentje so poljubno prepisovali, in vse naloge so bile prav dobre.

Što milijonov v hranilnici. Ko so nedavno zaključili poslovne ure v newyorški hranilnici The Bowers Savings Bank, se je izkazalo, da znašajo sedaj denarni depoziti imenovanega denarnega zavoda nad sto milijonov dolarjev. Bančni predsednik Flood naznanja, da so depoziti dosegli toliko svoto zaradi tega, ker je prosperiteta stalna in splošna in ker so ljudje prenehali v veliki meri spekulirati z zemljišči v predmestjih. Štiri odstotke, ktere izplačuje hranilnica na vloge, so zagotovljeni dohodek.

Med uživanjem raste tek. V Kapstadtu se je pred kratkim vršila tožba za ločitev zakona. Neka priča je izjavila, da je mož ženo poljubil do 500krat na dan, a ji še ni bilo dosti.

O samostanskem škandalu v Milanu. Vsled razkritja škandaloznih dogodkov v milanski sirotišnici, ki so jo imele v rokah nune, je papež odredil takoj preiskavo v vseh italijanskih učnih zavodih, ki jih vodi nune. Začetek se je storil v Gimni, kjer je papeški vikarjar dognal, da je mnogo takih zavodov, ki jih cerkvene oblasti ne priznavajo. Dognalo se je, da se v Canipi Marcu nazivajo nune neopravičeno benediktinke, druge zopet usmiljene sestre. Zunaj „Porta pia“ so našli več vil, v katerih prebivajo krive nune. Tudi vila grofice Fiore je v

rokah nun, ki po krivici nosijo halje. Celo pri nekih šiviljah so našli preoblečene nune. Vikarijat poziva vse žene in deklice, ki nosijo neopravičunske halje, naj tako obleko takoj odložijo ter naznanijo policiji vse take zavode. Kriva nuna Fumagalli je pred aretacijo odposlala v Svico velike vsote denarja, ki je bil last sirotišnice. To je storila po navodilu svojeja ljubimca, nekega župnika. Sploh so te ženske po pravici ali krivici nosile redovniške halje le zato, da so se lahko nemoteno shajale z duhovniki ter počenjale skupno najgrše hudobije.

Književnost.

— **Slovenski posojilničar**. Drugi popravljeni in pomnoženi natis „Navoda o snovanju in poslovanju slovenskih posojilnic“. Spisal Ivan Lapajne. V Krškem 1907. Založil pisatelj. Strani 213. Cena? Naslov te knjige poda že njeno vsebino. V naših časih, ko se posojilništvo močno razvija, je tako dobro navodilo za snovanje in poslovanje posojilnic toliko bolj potrebno, ker je uprava malih posojilnic na deželi večinoma v rokah diletantov. Pisatelj te knjige je gradivo spretno zbral in poljudno pojasnil. Posojilničarjem bo knjiga prav dobro služila. To, kar je v tej knjigi, bi moral vedeti ne le vsak vodja kake posojilnice, marveč vsak član načelstva in nadzorstva. Knjiga je okrašena s sliko Mihaela Vošnjaka in dodan je živopis tega, za slovensko posojilništvo jako zaslužnega moža.

— **Biblioteka na „Slavjanska Beseda“**. Že drugo leto izhaja v Sofiji v bolgarskem jeziku zbornik „Biblioteka Slovenske Besede“, ki prinaša poučne in znanstvene spise o vseh Slovanih v smislu načela, ki je zapisan na prvi strani te „Biblioteki“ in ki se glasi: „V spoznanju je sila slovanstva“. Letošnjega tečaja so doslej izšli trije snopiči in vsak je prinesel po dve jako zanimivi razpravi. Nas zanima pred vsemi razprava našega rojaka prof. A. Benzenška o Slovincih. Pisatelj je podal točno sliko naše domovine, naših kulturnih in ekonomičnih razmer in pozivlje Bolgare, naj v večji meri kakor doslej obiskujejo slovenske pokrajine. Poleg te razprave so v letošnjih snopičih še studije: o poslednjih dneh trnovskega carstva, o lužičkih Srbih, o borbi za ustavnost na Ruskem, o Malorusih v Avstro-Ogrski in o Bogomilih. Kdor ume bolgarski, temu bodi ta izborna Biblioteka toplo priporočena.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 29. julija. Profesor Masaryk je dobil z ozirom na svoj znani govor v dunajskem parlamentu iz Spleta sledečo hrvaško brzojavko: Apostolu svobodne misli, vzoru in ponosu demokracije slovenske, ki si bo vpisala v svoje medene plošče veličanstveni govor 20. julija, pošilja iz daljine, z dvojno temo zastrte Dalmacije iskreni pozdrav — Hrvaško demokratsko politično društvo — dr. Smolarka.

Išl 29. junija. Včeraj ob 10. uri dop. je sprejel cesar ministrskega predsednika barona Becks v daljši avdienci. Takoj za Beckom je prišel v avdienco ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle. Cesar se je dal posebno informirati o stanju nagodbnih pogajanj. Oba ministrska predsednika sta zamogla dati obširne in zadovoljive informacije.

Inomost 29. julija. Na povratku iz Išla je ministrski predsednik baron Beck dalje časa konferiral z bivšim finančnim ministrom Bilinskim.

Carigrad 29. julija. Sultan se je obrnil s prošnjo na ruskega cara, naj pomaga s svojim vplivom urediti pravoslavno cerkev v Macedoniji.

Belgrad 29. julija. Vsled neuspelih trgovinskih pogajanj je javno mnenje zelo malodušno. Ministrski predsednik dr. Pašić je svoje odpotovanje odgodil.

Belgrad 29. julija. Pri jutranjem sprehodu je padel kraljev konj ter se je kralj na obrazu poškodoval, toda ne nevarno.

Po vseh kulturnih državah registrirana

LEVOVA ZNAMKA

Na drobno za prodajo.

za strajce ovratnike in manšete

1894-1

M. Joss & Löwenstein

o. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Najtopplejša želja

vsake mlade matere je, da porodi otroka, čigar telesce bo brez madeža in napake, krepko in zdravo. Kako grenka boleost pa ji je zavest, da ne zmore

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudo vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24.— Četrta leta . . . K 6.—
Pol leta . . . „ 12.— En mesec . . . „ 2.—

V upravnistvu prejeman na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25.— Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— En mesec . . . „ 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez oziroma vsakemu, kdor je ne vpošilje o pravem času.

Upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Lekarnarja Julija Schaumanna sol za želodec si je pridobila od več kot 30 let izvrstno ime kot dietetičen preparat, kar dokazuje nebroj priznanih pisem. Deluje točno in zanesljivo pri vsakršnem motenju prebavljanja, želodčnih slabostih, tvoritvi kislin, kolcanju itd., tako da se kot staroizkušeno domače sredstvo obilno rabi in zelo ceni. Izborni učinek je uspeh racionalne sestave. Za ugodnejšo in prijetnejšo uporabo izdeluje g. lekarnar Schaumann sedaj razni soli za želodec tudi pastile iz želodčne soli, ki so natančno dozirane in želodčni soli v učinku popolnoma enake. Cena obeh preparatov je ista kot doslej: K 1-50 za skatlo.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 29. julija 1907.

Maloobsejni papirji.	Denar	Blag
4 1/2% majska renta . . .	96 85	97 05
4 1/2% srebrna renta . . .	98 20	98 40
4% avstr. krona renta . . .	96 90	97 10
4% zlata . . .	115 10	115 30
4% ogrska krona renta . . .	92 45	92 65
4% zlata . . .	110 60	110 70
4% posojilo dež. Kranjske . . .	98 90	99 90
4 1/2% posojilo mesta Spiljet . . .	104 60	102 —
4 1/2% Zadar . . .	99 85	100 85
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . .	97 90	98 90
4% češka dež. banka k. o. . .	99 —	100 —
4 1/2% ž. o. . .	96 75	97 25
4 1/2% zast. pisma gal. dež. . .	99 25	95 50
4 1/2% hipotekne banke . . .	102 50	103 50
4 1/2% pešt. kom. k. o. z . . .	98 50	99 50
4 1/2% 10% pr. . .	98 —	99 —
4 1/2% zast. pisma Innerst. . .	99 25	100 25
4 1/2% hranilnice . . .	98 50	99 50
4 1/2% zast. pisma ogr. cent. . .	98 —	99 —
4 1/2% dež. hranilnice . . .	99 25	100 25
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. . .	98 50	99 50
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. . .	99 75	100 75
4 1/2% obl. češke ind. banke . . .	99 90	99 90
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	98 75	99 75
4 1/2% prior. dolenskih žel. . .	297 50	299 50
4 1/2% prior. juž. žel. kup. . .	100 —	101 —
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. . .	148 50	150 50
Srečke . . .	249 —	253 —
od l. 1864 . . .	14 76	142 76
od l. 1864 . . .	260 —	266 —
zem. kred. I. emisije . . .	270 75	276 75
II. . .	234 —	241 —
ogrsko hip. banke . . .	94 50	100 50
srbske a frs. 100 — . . .	183 60	184 60
tureške . . .	20 10	22 10
Basilika . . .	422 —	428 —
Kreditne . . .	84 —	88 —
Inomoške . . .	89 50	93 50
Krakovske . . .	59 50	63 50
Ljubljanske . . .	44 —	46 —
Avstr. rdeč. križa . . .	56 25	58 25
Ogr. . .	67 —	73 —
Rudolfove . . .	88 —	92 —
Salcburške . . .	456 —	462 —
Dunajske kom. . .	147 50	149 50
Delnice . . .	653 76	654 76
Južne železnice . . .	18 00	18 00
Državne železnice . . .	645 76	646 76
Avstr.-ogrsko bančne deln. . .	745 —	749 —
Avstr. kreditne banke . . .	241 —	241 50
Ogrske . . .	730 —	737 —
Zivnostenske . . .	593 90	594 90
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	553 —	573 —
Alpske montan . . .	542 —	543 —
Praške žel. ind. dr. . .	251 —	253 —
Rima-Muranyi . . .	504 —	507 —
Trboveljske prem. družbe . . .	136 —	140 —
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	11 86	11 40
Češke sladkorne družbe . . .	19 13	19 16
C. kr. cekin . . .	23 50	23 56
20 franki . . .	24 02	24 10
20 marke . . .	117 55	117 75
Sovereigns . . .	95 65	95 85
Marke . . .	2 52	2 53
Laški bankovci . . .	4 34	5 —
Rubliji . . .		
Dolarji . . .		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 29. julija 1907.

zem. kred. I. emisije	260-	266 -
„ „ II.	270 75	276 75
„ ogrske hip. banke	234	241-
„ srbske à frs. 100—	94 50	100 50
„ „		

Nezpremenjeno.

otroka dojeti sama! Kako neprimerno lažja je vsigotiti otroka pripravi nego s krvavim mlekom, ki ga je zlasti v večih mestih tudi ob velikih denarnih žrtvah le malokdaj dobiti vedno enakomerno vrednosti S premoeno mleka se pa pri dojenju takoj pojavijo bolezni: driska in črevesni katar, ki spravijo prenežnega otroka v

nalvežo nevarnost Zdravniki imajo glede na mehki organizem majhne človeške rastline na razpolago samo malo pomočkov, novejši čas pa se poslužujemo izdelka, priljubljenega po vsem svetu, ki ga pristojevalo k najboljšemu, kar nam je doslej nudilo torišče racionalne preroje otrok. To sredstvo je Ku fekejeva moka za otroke,

izdelek, ki obsega poleg vseh živih materinega mleka lahko prebavljivo beljakovino, kar ji daje nekončno redilnost. Ku fekejevo moko dajo otrokom s krvavim mlekom, ki se zaradi tega v otrokom želodcu zgosti v fne kosme, postane prebavnejše, redilnost mleka pa povišajo rudninske snovi in beljakovina te moke. Te po-

slednje snovi tudi u odno pospešujejo okrepitev kosti in tvoritev mišic. Cena Ku fekejeve moke je taka, da si jo vsaka gospodinja lahko nabavi in bi je z ozirom na nje izborne lastnosti ne smelo manjkati nikjer.

Meteorološko poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
27.	9. zv.	737 4	19 1	brezvetrno	jasno
28.	7. zv.	39 3	15 2	brezvetrno	megleno
	2. pop.	37 9	21 1	slab jzhod	jasno
	9. zv.	38 0	2 5	brezvetrno	jasno
29.	7. zv.	38 8	18 4	sl. jvzh.	sk.oblačno
	2. pop.	36 9	29 1	sl. vzjvzh	skor. jasno

Srednja predvčerajšnja in včerajšnja temperatura: 20 6°; 21 9°; norm.: 19 9°; 19 9°

Padavina v 24 urah 0 0 mm in 0 0 mm

Srednja predvečerašnja in večerašnja temperatura: 20 5° in 20 9°; norm.: 19 9° in 19 9° Padavina v 24 urah 0 0 mm in 0 0 mm

Fotrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest o smrti našega iskrenoljubljenega soproga, oziroma brata in svaka, gospoda

Ivana Klopčarja

hišnega posestnika

ki je po dolgem, težkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajočega, danes 28. julija ob polutreh popoldne, v 63. letu starosti, blazeno zaspal v Gospodu.

Pogreb bo v torek, 30. t. m. ob treh popoldne iz hiše žalosti, Vrtnice ulice št. 8. (Krakovsko predmestje), na pokopališču pri Sv. Križu. Sv. zadušne maše se bodo služile v trnovski farni cerkvi. 2502

V Ljubljani, 28. julija 1907.

Marija Klopčar roj. Lapp, soproga.
— Fran Klopčar, brat. — Frančiška Klobučar roj. Klopčar, sestra. — Ivan Lapp, svak.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so mi došli od raznih strani ob smrti nepozabnega soproga i. t. d., gospoda

Alojzija Lavriča

posest. in strojarja

izrekan v lastnem in v imenu pokojnikovih bratov in sestra najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujem g. dr. Rudolfu Repiču, zdravniku v St. Vidu na Dolenskem za neustrašno skrb ob času bolezni, č. duhovščini za častno zadnje spremstvo, sl. pevskemu društvu „Zalna“ pa za genljivo petje. Zahvaljujem se tudi vsem cenj. darovalcem krasnih vencev in naposled vsem blagim prijateljem in znanecem, ki so se tako častno in v obilnem številu udeležili pogreba. 2497

Grosuplje, 27. julije 1907.

Žalujoča soproga.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:	11 50 ponoči.	Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
4 58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)	6 58 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.	
7 05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.	8 34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega.	
7 07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	11 15 predpoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.	
9 05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)	2 32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.	
11 40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.	4 36 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.	
1 05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	6 50 popoldne. Osebn. vlak iz Jesenice, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)	
3 45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.	Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:	
7 10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.	7 28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.	
7 35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.	2 05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.	
10 40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.	7 10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.	
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:	10 50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)	
8 37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.	Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:	
8 45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.	6 46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.	

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Mladenič

ki je dovršil 5. gimnazijaki razred, s pisarniško prakso, išče službe v kaki p. sarni. 2493

Ponudbe se prosijo pod „Delavnost 100“, poste rest. Ljubljana.

Proda se

lisjak

jako ndomačen, 4 mesece star. Igra se z otroki.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2492

V najem se odda takoj dobro idoča

pekarija

z vso opravo vred. — Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2491—1

Gospodična

s trgovskim kurzom, večša stenografije in pisanja na stroju, išče primerne službe. 2419—2

Ponudbe naj se blagovolijo poslati na Alojzija Pogačnika, Miklošičeva cesta št. 6.

Nemška družina išče za avgust preprosto opravljeno ali neopravljeno poletno

stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo, vrt pogoj: želi se pa tudi v bližini prilike za kopanje. — Ponudbe z navedbo cene upravn. „Slov. Naroda“. pod „Inženir J. H.“ 2495

Oklic.

Z odredbo c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 26. julija t. l. opr. št. A I 531/7/12 dovoljena prostovoljna

javna dražba

v zapuščino Josipine Steiner v Ljubljani spadajočega: pohištva, obleke, perila in starih knjig se vrši dne 1. avgusta tega leta ob 10. uri popoldne v Ljubljani, Poljanska cesta št. 15. 2496

V Ljubljani, 29. julija 1907.

Aleksander Hudovernik l. r.

c. kr. notar kot sodni komisar.

Dr. Bogdan Drč

se je preselil 2501—1

na Franca Josipa cesto št. 5.

Bljuvanje in driska

je ob poletni vročini najnevarnejši sovražnik naših malih ljubljencev. 2342—2 II

Knorrova ovseva moka

je najboljša varstvo proti bljuvanju in driski ter pomešana s krvavim mlekom popolnoma nadomešča materino mleko.

Kavarna „Leon“

V Ljubljani

na Starem trgu št. 30

vsak torek, sredo, četrtek

97 soboto in nedeljo 30

Vso noč odprta.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

Dacarja

sprejme pogoditveno društvo za užitnino za davčni okraj Radovljica. 2498—1

Elegantna velika

soba

se odda takoj s hrano ali brez nje na Turjaškem trgu št. 2, II. nadstropje. 2499

Avstro-ogrsko banka

v Ljubljani

išče za svoje bančno poslopolje od 15. avgusta t. l. zanesljivo zakonsko dvojico brez otrok kot 2500—1

hišnika.

Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prednost imajo mizarji, zidarji itd. Oseba predstava prošilcev dopoldne od 9.—11. v bančni pisarni.

Vljudo se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg št. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 Cene zmerne. 88

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Basel, Paris, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo 4626—33

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Št. 29418. 2494

Razglas.

V smislu § 6. zakona z dne 23. maja 1873 l. št. 121 drž. zakona: daje se na znanje, da bo

prvotni imenik ljubljanskih porotnikov za leto 1908

razgrnjen od ponedeljka, dne 29. julija do torka, dne 6. avgusta t. l. v pisarni magistratnega svetnika E. Laha, Mestni trg št. 37, desno pritičje soba št. 2 na vpogled ter da ga v tem času med uradnimi urami vsako lahko pregleduje in naznani proti njegovi sestavi svoj ugovor.

Prosti porotniške službe so:

1.) Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, zavsekdar;

2.) člani deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;

3.) osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;

4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji, ako uradni ali občinski načelnikzanje potrdi, da jih ni moči utrpjeti, za sledeče leto;

5.) vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobju kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 25. julija 1907.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovekristne namene.